

การพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์

The Development of the Effectiveness of Academic Affairs Administration in Small Schools under
Buriram Primary Educational Service Area Offices

ชาติรี มาประจง รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา อาจารย์ ดร.บรรพต วงศ์ทองเจริญ
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหาร งานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของบุคลากรจำแนกตามตัวแปรต้นคือ ตำแหน่ง และเขตพื้นที่การศึกษา และเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ จำนวน 335 คน ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน และผู้เชี่ยวชาญงานวิชาการ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 และแบบสอบถามเดลฟาย 3 รอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที ทดสอบค่าเอฟค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ ผลการวิจัยที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของบุคลากรโดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก และเขตพื้นที่การศึกษาโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน โดยรวมและรายด้านส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และบุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษาต่างกันโดยรวม และรายด้านส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. การพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเทคนิคเดลฟายพบว่าโดยรวมและรายด้านมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด และสังเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญงานวิชาการ ได้แนวทางสำหรับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก ได้แก่การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา การสร้างแรงจูงใจครูในการพัฒนาการสอน ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูมีความรู้ความเข้าใจในการวัดผลประเมินผลการเรียน มีระบบการส่งนักเรียนทุกระดับชั้น มีระบบการประกันคุณภาพภายใน การนำผลการประเมินภายนอกมาพัฒนาโรงเรียน มีห้องคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน มีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในการจัดการเรียนการสอน ครูมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นพัฒนาคุณภาพนักเรียน ส่งเสริมครูทำวิจัยในชั้นเรียน มีเครือข่ายพัฒนาความรู้ การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน และส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, การบริหารงานวิชาการ, สถานศึกษาขนาดเล็ก, และเทคนิคเดลฟาย

ABSTRACT: The purposes of this research were to study and compare the development of the effectiveness of the academic affairs administration in small schools as perceived by the personnel classified by positions and educational service areas in eight aspects, and to develop the effectiveness of the academic affairs administration in small schools under Buriram Primary Educational Service Area Offices, as perceived by the experts. The samples were 335 personnel, 17

experts, and 5 academic experts. The instruments used for this research were the 5-rating scale questionnaire constructed by the researcher with the reliability of 0.98, and the Delphi questionnaires of three rounds. The statistics used were mean, standard deviation, t-test, F-test, median, and interquartile. The main research findings were summarized as follows :-

1. The development of the effectiveness of academic affairs administration in small schools as perceived by personnel both classified by positions and educational service areas both as a whole and in each aspect was at the high level.

2. The development of the effectiveness of academic affairs administration in small schools as perceived by the personnel with different positions as a whole and in almost aspects was not different, except the aspects of the development and use of educational technology, research for developing the learners, and community personnel's on academic strength aspects were found with statistically significant difference at the .01 level while the development and resource support was statistically significant difference at .01 level. In terms of the educational service areas, it was statistically significant difference at .01 level both as a whole and in almost aspects, except the development of resources supports was at .05 level.

3. The development of the effectiveness of the academic affairs administration in small schools as perceived by the experts through the Delphi technique of three rounds, both as a whole and in each aspect was at the highest possibility. When synthesizing the opinions of the experts, the guidelines for academic affairs administration in small schools included designing the school curriculum relevant to the core curriculum, improving the school curriculum, motivating teachers in the instructional development, the teachers organizing student center instructional activities, the teachers having knowledge and understanding in learning evaluation, having systematic student referral, having a system of internal supervision, applying the external evaluation results to develop schools, having a computer room for teaching and learning, having the hi-speed internet in organizing teaching and learning activities, the teachers having knowledge and ability in utilizing technological media, having the learning facility environment, using the local learning resources to develop student quality, encouraging teachers to conduct classroom researches, having the knowledge development networks, creating the community relation and cooperation, and promoting the community to take part in educational provision.

Keywords: The Effectiveness, Academic Affairs Administration, Small Schools, Delphi Technique

บทนำ การบริหารการศึกษาที่จะให้ประสบความสำเร็จ ทำให้ประชากรได้รับการยกระดับการพัฒนาคุณภาพ จะมุ่งไปที่สถาบันการศึกษา เพราะเป็นสถานศึกษาเพื่อพัฒนาให้คนมีคุณภาพ โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจ เพราะผู้บริหารคือผู้นำเป็นศูนย์รวมพลังของบุคลากรในองค์กร ความสามารถและพฤติกรรมของผู้บริหารย่อมมีส่วนสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับองค์กร ผู้บริหารจึงเป็นตัวอย่างที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา กล่าวคือ ผู้บริหารจะต้อง เป็นผู้ทำให้การจัดการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการจัดกิจกรรมดำเนินไปอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อให้คนเป็นคนคิดกว้าง มองไกล และใฝ่ดี ผู้บริหารจะเป็นผู้นำกิจกรรมต่างๆ ไปสู่การปฏิบัติและบ่งชี้ผลสำเร็จของสถานศึกษา ผู้บริหารจึงต้องมีคุณสมบัติเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 กล่าวว่า “บริหารหมายถึงการดำเนินการหรือจัดการ “ผู้บริหารสถานศึกษา” จึงหมายถึงบุคคลที่สามารถดำเนินการให้กิจการที่รับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถที่เกิดจากประสบการณ์ในการสะสมมา สามารถผนวกกับวิทยาการสมัยใหม่ เพื่อให้จัดการกับทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารมีประสิทธิภาพสูงสุด

คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็กมักเป็นปัญหาที่ถูกพาดพิงถึงเสมอ ซึ่งต่างคนต่างมองบนพื้นฐานของความแตกต่างย่อมมีความเห็นที่หลากหลาย บนพื้นฐานของความขาดแคลนของโรงเรียนขนาดเล็กทั้งด้านงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ขาดแคลนครูทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ อีกทั้งส่วนใหญ่อยู่ในชนบทห่างไกลจึงขาดการสนับสนุนจากชุมชน เหล่านี้เป็นต้นเหตุให้คุณภาพการศึกษาและมาตรฐานของผู้เรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่อย่างชัดเจนหน่วยงานหลักที่มีเป็นจำเลยของสังคมคือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) แม้ได้พยายามศึกษาหารูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนขนาดเล็กมาโดยตลอด สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องเลือกรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมและนำไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการสอนแบบคละชั้น การสอนแบบบูรณาการ การยุบรวมทั้งโรงเรียน การจัดครูเวียนสอนระหว่างโรงเรียนในสาระที่ขาดแคลน และการรวมกันเป็นศูนย์เครือข่ายประมาณ 3-5 โรงเรียนก็ตาม (ฟาฏินา วงศ์เลขา. 2557 : 23)

การปฏิรูปการศึกษาส่งผลให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐประสบกับปัญหาในการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา จึงทำให้มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กหลายแห่งทั่วประเทศไทย ต้องประสบกับปัญหาการจัดการศึกษา การขาดแคลนครูไม่ครบชั้นเรียน ผู้เรียนมีน้อยเนื่องจากผู้ปกครองขาดความไว้วางใจในคุณภาพของโรงเรียน งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรน้อยไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ขาดแคลนสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อาคารสถานที่มีสภาพชำรุดทรุดโทรมไม่ได้รับการปรับปรุงและซ่อมแซมให้ทันอายุ นำเรียน และมีบรรยากาศที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ขาดระบบและรูปแบบที่ชัดเจนในการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษา บุคลากรขาดขวัญและกำลังใจผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกระดับส่วนใหญ่ไม่น่าพอใจโดยเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ในชนบทหรือชานเมืองที่ห่างไกล และโรงเรียนขนาดเล็กขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550 : 6 -7)

สภาพปัญหาในสถานศึกษาขนาดเล็กในการเพิ่มประสิทธิภาพและลดความสูญเปล่าของโรงเรียนขนาดเล็กด้วยมาตรการที่เหมาะสม ได้แก่ การควบคุม การปรับปรุงประสิทธิภาพ การสร้างเครือข่าย ตลอดจนการสนับสนุนทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีการจัดทำแผนที่ตั้งสถานศึกษา และแผนการดำเนินงานตามแบบฉบับกันภายในปี 2561การจัดให้มีการควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ เพื่อให้เกิดขนาดที่เหมาะสมโดยชดเชยค่าเดินทางแก่พ่อแม่ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถจัดสรรอัตราค่าจ้างครูและงบประมาณที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเต็มที่การเร่งรัดดำเนินการให้โรงเรียนขนาดเล็กมีคุณภาพดียิ่งขึ้น ด้วยวิธีการที่หลากหลาย อาทิ ส่งเสริมโรงเรียนตีประจำตำบล การควบรวมและถ่ายโอนสถานศึกษาขนาดเล็กซึ่งไม่ได้อยู่ในพื้นที่กันดาร ห่างไกลและให้การอุดหนุนค่ายานพาหนะใช้ระบบงบประมาณและทรัพยากรเป็นสิ่งจูงใจในการแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กมากจนกระทั่งไม่สามารถพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กนั้นได้โดยให้ควบรวมเป็นโรงเรียนที่สามารถบริหารจัดการเพื่อการใช้ทรัพยากรที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพการยกระดับคุณภาพการบริหารการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก คือ เร่งดำเนินการให้โรงเรียนขนาดเล็กมีคุณภาพสูงขึ้นไว้ จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เพื่อให้เห็นสถานศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดบุรีรัมย์ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของบุคลากรจำแนกตามตำแหน่ง และเขตพื้นที่การศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ตามความคิดเห็นของบุคลากรจำแนกตามตำแหน่ง และเขตพื้นที่การศึกษา
3. เพื่อพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยผู้วิจัยได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาและเปรียบเทียบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของบุคลากร โดยใช้เครื่องมือการวิจัยคือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ บุคลากร จำนวน 2,412 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 312 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,100 คน ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ ในปีการศึกษา 2554 **กลุ่มตัวอย่าง** ได้แก่ บุคลากร จำนวน 335 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 158 คน ครูผู้สอน จำนวน 177 คน ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ ซึ่งได้มาโดยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 23) และการสุ่มหลายขั้นตอน ดังนี้

1. รวบรวมจำนวนประชากร จำนวน 2,412 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 312 คน และ ครูผู้สอน จำนวน 2,100 คนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 335 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 158 คน ครูผู้สอน จำนวน 177 คน
2. เปิดตารางของเครจซี่ และมอร์แกน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 335 คน
3. สุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาแบบเจาะจง ได้แก่ เขต 1 มีกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 78 คน เลือกได้ 40 คน เขต 2 มีผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก 78 คน เลือกได้ 40 คน เขต 3 มีผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก 79 คน เลือกได้ 40 คน เขต 4 มีผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 79 คน เลือกได้ 38 คน รวมผู้บริหารทั้งหมด 158 คน ครูผู้สอนเขต 1 จำนวน 380 คน เลือกได้ 48 คน ครูผู้สอนเขต 2 จำนวน 375 คน เลือกได้ 45 คน ครูผู้สอนเขต 3 จำนวน 380 คน เลือกได้ 44 คน และเขต 4 มีครูผู้สอน จำนวน 365 คน เลือกได้ 40 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 177 คน

2.4 เทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากประชากร เท่ากับ 0.50 ต้องการระดับความมั่นใจ 95 % และ ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ 5 % (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 25) ได้แก่ ครูผู้สอน

2.5 รวมกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร เขต 1 จำนวน 40 คน ครูผู้สอน จำนวน 48 คน ผู้บริหาร เขต 2 จำนวน 40 คน ครูผู้สอน จำนวน 45 คน ผู้บริหาร เขต 3 จำนวน 40 คน ครูผู้สอน จำนวน 44 คน และผู้บริหาร เขต 4 จำนวน 38 คน ครูผู้สอน จำนวน 40 คน รวมทั้งสิ้นทั้งสิ้น 335 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการไว้ดังนี้

1. ยื่นหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
2. ลงภาคสนามทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลตามโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง
3. ทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ ที่ได้กลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบ สอบถาม และทำการตรวจสอบคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อนำคะแนนไปวิเคราะห์ทางสถิติ วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ในการศึกษาคุณภาพแบบสอบถาม ใช้ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มาวิเคราะห์ข้อมูลได้แบบสอบถามกลับมาคืน 254 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.82

การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้วจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์และสังเคราะห์โดยหาค่าสถิติดังนี้

1. 1 วิเคราะห์ค่าร้อยละกับข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง และแบบสอบถามที่ได้คืน
  - 1.2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
  - 1.3 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ในการศึกษาคุณภาพแบบสอบถาม
2. ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามโดยการหาค่า IOC ที่ได้จากการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ
3. ประเมินแบบสอบถาม หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)
4. นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามที่เรียบร้อยแล้วมาสร้างตารางและบันทึกข้อมูลแต่ละตอนลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows
5. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง และเขตพื้นที่การศึกษา โดยแจกแจงความถี่และค่าร้อยละใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

ตอนที่ 2 พัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ ด้วยเทคนิคเดลฟาย โดยเครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามเทคนิคเดลฟาย เพื่อสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน แบ่งเป็น 3 รอบ ดังนี้

รอบที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ใน 8 ด้าน ประกอบด้วยด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

รอบที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากเทคนิคเดลฟายรอบที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แล้วส่งกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญตอบ

รอบที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วย ร้อยละ 80 ขึ้นไปในรอบที่ 2 พร้อมแสดงค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน และข้อเสนอแนะเหตุผลประกอบและศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญงานวิชาการที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการที่เป็นเลิศในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ จำนวน 5 คน หลังจากการวิเคราะห์ผลเดลฟายในรอบที่ 3 โดยการระดมความคิดเห็นการหาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ในการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ ด้วยเทคนิคเดลฟายทั้ง 3 รอบ ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเองทุกรอบ และขอความอนุเคราะห์ในการส่งคืนทางไปรษณีย์ได้แบบสอบถามกลับมาคืนทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้วจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

รอบที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการแยกแยะประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอ และจัดกลุ่มข้อมูลที่เหมือนกันไว้ด้วยกัน เพื่อนำข้อมูลไปร่างรูปแบบและจัดทำเป็นแบบสอบถามในรอบที่ 2

รอบที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ ใน รอบที่ 2 ใช้การวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้ ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ โดยพิจารณาคัดเลือกข้อที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ 1.50 ลงมา

รอบที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ ใน รอบที่ 3 ใช้การวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ โดยพิจารณาคัดเลือกข้อที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50-5.00 และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ตั้งแต่ 0.00-0.50

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งการสรุปผลออกเป็น 3 ตอนดังนี้

1. การศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ตามความคิดเห็นของบุคลากรโดยรวม รายด้านและรายชื่ออยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ตามความคิดเห็นของบุคลากรจำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน อยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกตามเขตพื้นที่ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ส่วนด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. การพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17คน สรุปได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าทุกด้านมีความเป็นไปได้ในการนำไปบริหารงานจริงอยู่ในระดับมากที่สุดการสังเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญงานวิชาการ ได้รูปแบบแนวทางสำหรับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก ได้แก่ 1) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง 2) การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา 3) การสร้างแรงจูงใจครูในการพัฒนาการสอน 4) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 5) ครูมีความรู้ความเข้าใจในการวัดผลประเมินผลการเรียน 6) มีระบบการส่งนักเรียนทุกระดับชั้น 7) มีระบบการประกันคุณภาพภายใน 8) การนำผลการประเมินภายนอกมาพัฒนาโรงเรียน 9) มีห้องคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน 10) มีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในการจัดการเรียนการสอน 11) ครูมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี 12) มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 13) ใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นพัฒนาคุณภาพนักเรียน 14) ส่งเสริมครูทำวิจัยในชั้นเรียน 15) มีเครือข่ายพัฒนาความรู้ 16) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน และ 17) ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้อภิปรายข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของบุคลากร พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์บุคลากรมีความตระหนักจากการได้ศึกษาหลักการจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กระแสการปฏิรูปการศึกษาส่งผลให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐทุกแห่งประสบกับปัญหาในการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานการศึกษา จึงทำให้มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กหลายแห่งทั่วประเทศไทย ต้องประสบกับปัญหาการจัดการศึกษา รูปแบบที่ชัดเจนในการบริหารการศึกษา บุคลากรขาดขวัญและกำลังใจผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ โดยเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ในชนบทหรือชานเมืองที่ห่างไกล และโรงเรียนขนาดเล็ก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550 : 6 -7)

นอกจากนี้การจัดการศึกษาในช่วงที่มีการปฏิรูปการศึกษาทั้งสองรอบเป็นการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งผลิตผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถเต็มตามศักยภาพ มีความรู้ทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ และคอมพิวเตอร์ สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงความเจริญเติบโตทางเทคโนโลยีระดับโลก และแข่งขันกับประชากรโลกอย่างทัดเทียมกัน โดยในรอบแรกของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

อย่างไรก็ดีผลจากการปฏิรูปการศึกษาในรอบแรก พบว่าคุณภาพของนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คุณภาพของครูยังมีความขาดแคลนทั้งปริมาณและคุณภาพครูผู้สอนไม่มีวุฒิตรงตามที่ต้องการ การเพิ่มโอกาสทางเรียนยังทำได้ไม่มาก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553 :5-6)การวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับพิธาน พันทอง (2548. บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยการพัฒนาศักยภาพโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และพบว่าผลการศึกษาความคาดหวังของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545ด้านโครงสร้างโรงเรียนมีการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพโดยระดมทรัพยากรจากภาครัฐและเอกชนมาใช้ในการจัดการศึกษาเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนองค์กรและสถาบันต่างๆ ในการควบคุมกำกับดูแลตรวจสอบประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลและส่งเสริมให้กรรมการสถานศึกษาทำหน้าที่กำกับส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษาด้านคนโรงเรียนมีส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานครูและบุคลากรทางการศึกษาและจรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยยึดหลักการกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพของงานและสิทธิประโยชน์ที่เป็นธรรมสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูและบุคลากรมีภาระตมทรัพยากรในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและมีการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ที่ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาด้านเทคโนโลยีโรงเรียนมีการระดมทุนเพื่อจัดหาผลิตพัฒนาเทคโนโลยีนำเทคโนโลยีมาใช้พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพมีการติดตามตรวจสอบการใช้เทคโนโลยี

2. เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้แหล่งเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และบุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษาต่างกันโดยรวม และรายด้านส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้แหล่งเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05เป็นไปตามงานวิจัยและสอดคล้องกับสมบัติบุญเกิด (2548) ได้วิจัยประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วพบว่าประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วโดยรวมอยู่ในระดับมากโดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถในการพัฒนาให้นักเรียนมีทัศนคติทางบวกและด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การบริหารของผู้บริหารโรงเรียน และจำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามจำนวนครูตามเกณฑ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริงอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกันมากที่สุดทั้ง 8 ด้านเมื่อดำเนินการสังเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญงานวิชาการได้แนวทางสำหรับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก ได้แก่การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา การสร้างแรงจูงใจครูในการพัฒนาการสอน ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูมีความรู้ความเข้าใจในการวัดผลประเมินผลการเรียน มีระบบการส่งนักเรียนทุกระดับชั้น มีระบบการประกันคุณภาพภายใน การนำผลการประเมินภายนอกมาพัฒนาโรงเรียน มีห้องคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน มีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในการจัดการเรียนการสอน ครูมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นพัฒนาคุณภาพนักเรียน ส่งเสริมครูทำวิจัยในชั้นเรียน มีเครือข่ายพัฒนาความรู้ การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน และส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากมีความเหมาะสมกับการนำเทคนิคเดลฟายเข้ามาใช้ในการวิจัย และผู้เชี่ยวชาญงานวิชาการในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก

มีประสบการณ์และมีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศในระดับเขตและระดับชาติ ซึ่งได้รูปแบบที่เกิดขึ้นจากการเห็นพ้องด้วยกันตามหลักการแนวคิดทฤษฎีและหลักการในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาปรับเปลี่ยนประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ใน 8 ด้าน ตรงกับแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา จากนักวิชาการหลายท่านคือ กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ (2536 : 224-237), เปรมสุรีย์ เชื่อมทอง (2536. บทคัดย่อ), ประเสริฐ สมพงษ์ธรรม (2537. บทคัดย่อ), วันชัย นพรัตน์ (2539. บทคัดย่อ), วิมลน์ โกษาแสง (2548: 122-127), สมบัติ บุญเกิด (2548. บทคัดย่อ), เชมเมอร์ส และ อายแมน (Chemers & Ayman. 1985 : 359-367) กับอาฟฟาลแดน และมัทชินสกี (Iaffaldan & Muchinsky. 1985 : 251-73), เอฟเวอร์ส (Evers. 1987 : 449-A) การวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับนงลักษณ์ เรือนทอง (2550. บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยโรงเรียนยอดนิม จำนวน 198 โรงเรียน และโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน จำนวน 154 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนยอดนิม จำนวน 762 คน และพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูเป็นมืออาชีพ การประกันคุณภาพการตรวจสอบได้และความน่าเชื่อถือ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การมีวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ร่วมกัน เน้นการเรียนการสอน การสอนที่มีวัตถุประสงค์ และมีความคาดหวังต่อนักเรียนสูง รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 8 องค์ประกอบ ซึ่งมีความเหมาะสมถูกต้อง เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ควรให้สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ นำการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ ไปใช้อย่างจริงจังและต่อเนื่องตามสภาพบริบทของแต่ละโรงเรียน
2. ควรให้สถานศึกษาขนาดเล็กทุกแห่งนำผลการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาตามผลการวิจัย
3. ควรจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ได้รับทราบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก และนำไปใช้ในสถานศึกษา
4. ควรจัดเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาขนาดเล็กทั่วประเทศทราบ และให้การส่งเสริมสนับสนุนการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กทั่วประเทศไทยให้มีประสิทธิผลต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการวิจัยพัฒนารูปแบบการเข้ามามีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. ควรมีการวิจัยพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ. (2536). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนวิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- นงลักษณ์ เรือนทอง. (2550). รูปแบบโรงเรียนที่มีประสิทธิผล. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประเสริฐ สมพงษ์ธรรม. (2538). การวิเคราะห์ภาวะผู้นำของศึกษาธิการจังหวัดที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลองค์กรสำหรับศึกษาธิการจังหวัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เปรมสุรีย์ เชื้อมทอง. (2536). จิตลักษณะของผู้บริหารและสภาวะการณ์ของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียน. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พิชาน พันทอง. (2548). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาศักยภาพโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ฟาฏินา วงศ์เลข. (2557). บทความการศึกษา : แก่งจันทร์โมเดล ต้นแบบการบริหารแก้ปัญหาวิกฤติสู่ความสำเร็จ. กรุงเทพฯ : หนังสือพิมพ์เดลินิวส์.
- วันชัย นพรัตน์. (2539). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในเขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจลน์ โกษาแสง. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมบัติ บุญเกิด. (2548). ประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว. วิทยานิพนธ์กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Chemers, M. M., & Roy, A. (1985). "Leadership Orientation as a Moderator of the Relationship between Job Performance and Job Satisfaction of Mexican Managers." *Personality and Social Psychology Bulletin*. 4 : 359-367.
- Evers, A. S. (1987). "Leadership Effectiveness of Wisconsin Superintendents." *Dissertation ABSTRACTs International*. 47 (12) : 4249-A.